

ԱՄՍՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԺԵՄԱՐԱՆՈՒՄ

Հունիսի 9-ին, ուրբաթ օրը, առավոտյան ժամը 11-ին, ճեմարանի հանդիսությանը դանդիճում տեղի ունեցավ հոգևոր ճեմարանի 1977—78 ուս. տարվա ամսվերջի հանդեսը՝ նախագահությամբ Մայր տաճարի լուսարարապետ տ. Հուսիկ եպս. Սանթրոսյանի:

Վեհափառ Հայրապետը հովվապետական ացելությամբ բացակայում էր Մայր Աթոռից:

Հանդիսությանը ներկա էին Մայր Աթոռի միաբանությունը, ճեմարանի դասախոսական կազմը, մայրավանքի պաշտոններությունը և այլ հյուրեր:

«Հայր մեր»-ից հետո հնչեց Հայկական ՍՍՀ պետական հիմնի նվագը, որին հաջորդեց «Ճեմարանական քայլերգ» խմբերգը՝ ճեմարանի ուսանողների կատարմամբ: Այնուհետև բացման խոսքով հանդես եկավ ճեմարանի ավագ վերակազմ տ. Արտակ քմն. Սիմոնյանը:

Գեղարվեստական բաժնում ելույթ ունեցավ ճեմարանի երգչախումբը՝ ղեկավարությամբ ՀՍՀ վաստակավոր արտիստ և ճեմարանի եկրուպական երաժշտության դասախոս, խմբավար Խորեն Մելիսանեջյանի: Երգչախումբը հանդիսավորությամբ կատարեց «Էջ Միածինն ի Հօրե», «Որք զարդարեցին» շարականները և Կարա Մուրզայի «Էսպո լն լն», Կոմիտաս վարդապետի «Էս առուն ջուր է գալի», «Հարալ էլի» և Մակար Եկմալյանի «Ահա ծագեց կարմիր սրբ» խմբերգերը:

Այնուհետև արտասանությամբ հանդես եկան ճեմարանի Բ լսարանի ուսանողներ Վաչագան սրկ. Ավետիսյանը և Հովսեփ

սրկ. Պաղգյանը, Ա լսարանի ուսանող Բորիս Մալյանը, Գ դասարանի ուսանող Կարեն Փանոսյանը, որոնք հաջորդաբար կատարեցին Արշալույս Մարգարյանի «Հայոց լեզու», Վահան Թեքեյանի «Աղոթք վաղվան սեմին առջև», Ավ. Խամբակյանի «Թոռնիկին» (ոտներենով) քանաստեղծությունները և «Էտան քարոզը» հատվածը Ավետարանից (անգլերենով):

Դաշնամուրի դասարանի ուսանողներ Արա Դաբեղյանը, Վաչե Բոզոյանը (Բ դաս.), Կարեն Փանոսյանը (Գ դաս.) և Խաչիկ սրկ. Մարտիրոսյանը (Բ լսարան) կատարեցին հայկական ժողովրդական պարեր՝ «Փերի», «Մեկ, երկու, երեք, չորս», «Կատակ պար» և Արամ Խաչատրյանի «Երաժշտական պատկերներ» ստեղծագործությունները:

Ուսանողության ամունցից հետևյալ ուղերձով հանդես եկավ Բ լսարանի ուսանող Հրաչ սրկ. Օղյուզյանը:

«Այս քերկրալի պահին դժվար է ինձ համար ուսանող եղբայրներին և իմ զգացումները ձեզ հաղորդել:

Մակալն անվարան կերպով կարող եմ ասել, որ բոլորս այս պահին հուզված ենք: Հուզված ենք, քանզի ժամն է բաժանման, ժամը հրաժեշտի: Ամփոփելով 1977—78 թվականների ուսումնական տարեշրջանի մեր աշխատանքի արդյունքները, այս տարին ես հանձնում եմ հոգևոր ճեմարանի լուսափառ պատմության գիրկը:

Մի քանի տարի առաջ էր, երբ մենք, տակավին նոր կազմավորված պատանիներ, անսպով մեր ներքին ձայնին, մեր քայլերը ուղղեցինք դեպի հոգևոր ճեմա-

րան, մեր հոգիները առնեցին ապագայի գեղեցիկ երազներով: Դա ձայնն էր ուսումնասիրության, ձայնը՝ մեր հոգևոր կոչման:

Այդ օրվանից անցել են տարիներ: Մենք աճել ու զարգացել ենք հոգևոր ճեմարանի նվիրական այս հարկի տակ, վաճառի հոգեպարար մթնոլորտում, քաջ գիտակցելով մեր պարտականության ծանրությունը:

Հոգևոր ճեմարանը ուսանելու հեռանկարներ բաց արեց մեր առաջ, ընդունակ դարձրեց մեզ զննելու մարդկային հոգու խորքերը, ճշմարելու այնտեղ նորանոր արժեքներ և գնահատելու այն գեղեցկությունները, որոնք շատ ավելի բարձր են ու վսեմ՝ արտաքին գեղեցկություններից, և որոնցով միայն կարող է զարդարվել մարդկային հոգին:

Հոգևոր ճեմարանը սովորեցրեց մեզ նաև ճանաչել հայ ժողովրդին, նրա անցյալն ու ներկան, նրա տառապանքները, հավատալիքներն ու հոգին և մեր վրա պարտականություն դրեց՝ ուր էլ որ գնանք և ուր էլ որ լինենք, միշտ պատրաստակամ գտնել մենք անձնագրի կերպով ծառայելու նրան՝ մեր հարազատ ժողովրդին:

Այժմ մի ուրիշ՝ ավելի գրավիչ ձայն կանչում է մեզ առավել բարձր, առավել վսեմ մի գործունեության նվիրվելու: Դա ձայնն է հոգևոր կոչման, ձայնը՝ Փրկչի՝ Հիսուս Քրիստոսի: Անսպալով այդ ձայնին, մենք որոշեցինք նվիրվել մեր եկեղեցու ծառայության սուրբ գործին, և ուրախ ենք, որ Վեհափառ Հայրապետը, ընդառաջելով մեր խնդրանքին, բարեհաճեց կարգադրել, որ մենք դառնանք հայ եկեղեցու համար սպասվորներ՝ սարկավագներ:

Թույլ տվեք, Վեհափառ Տեք, ուսանող եղբայրներին և իմ անունից երախտագիտության խոր զգացումներով լցված շնորհակալություն հայտնել Ձեզ, որ Դուք մեր ուսումնասիրության տարիներին որպես մեր Ուսուցչապետն ու Հայրը ուշադրությամբ, խանդակաթ սիրով խրատեցիք և սովորեցրիք մեզ ճանաչել միշտ ճշմարիտը, բարին ու գեղեցիկը և հեռու մնալ մարմինն ու հոգին աղարտող ամեն տեսակ երևույթներից:

Ծնորհակալական խոսք ունեմ ասելու նաև լուսարարապետ տ. Հուսիկ եպիսկոպոս Սանթրուքյանին, որ այնքան բարեսիրությամբ և համբերությամբ սովորեցրեց մեզ կարգապահ լինել եկեղեցում, սիրել արարողությունները: Երախտապարտ ենք, որ նա մեծ սիրով հանձն առավ նաև մեզ սարկավագ ձեռնադրել:

Ծնորհակալության խոսք ունեմ ասելու նաև ճեմարանի տեսուչ տ. Հովհաննես ավագ քհն. Մարությանին, որ տարիներ

շարունակ հայրական գործազուր սիրով և անձանձրությամբ կերպով դաստիարակեց, խրատեց մեզ: Մեր յուրաքանչյուր քայլափոխին, հաջողությունների թե՛ դժվարությունների դեպքում, մենք միշտ զգացինք նրա ուշադիր և զգալուն վերաբերմունքը մեր նկատմամբ:

Ծնորհակալական խոսք ունեմ ասելու նաև ճեմարանի դասախոսական կազմին՝ մեր սիրելի ուսուցիչներին, որոնք ոչինչ չխնայեցին մեզ համար և իրենց անսպառ գիտելիքներից առատորեն բաշխեցին մեզ և սովորեցրին «Աստուծո բացված լույսի և գիտության աղբյուրից» խմել (Կորնուն): Այդ աղբյուրը քրիստոնեական վարդապետության ճշմարիտ լույսի աղբյուրն է, որ մեր առաջ բացում է հավիտենականության լուսաստիճան ճամփան:

Այժմ, Վեհափառ Տեք, թույլ տվեք համբուրել Ձեր պատվական ու սուրբ Աջը և ստանալ Ձեր հայրական օրհնությունները:

Հանդիսության երկրորդ մասում՝ ճեմարանի ուսումնա-դաստիարակչական աշխատանքների մասին հաշվետու գեղուցմամբ ելույթ ունեցավ ճեմարանի տեսուչ տ. Հովհաննես ավ. քհն. Մարությանը: Զեկուցումը հրատարակվում է կրճատումներով:

«Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանն այս տարի էլ՝ պատմություն դարձած 1977—1978 ուսումնական տարեշրջանը փակում է գոհացուցիչ արդյունքներով և խաղաղ խղճմտանքով:

1977—1978 ուսումնական տարեշրջանի սկզբում հոգևոր ճեմարանը ունեցել է 33 ուսանողներ, որից 12-ը՝ նոր ընդունվածներ:

Նոր ընդունված ուսանողներից երկուսը ԱՄՆ-ից են (Հովսեփ սրկ. Մովսեսյան և Ռաֆֆի սրկ. Կարապետյան), որոնք դասերին մասնակցել են որպես ազատ ունկրդներ:

Ուսումնական տարեշրջանի ընթացքում 2 ուսանողներ մեկնել են բանակ և 5 ուսանողներ հեռացել են կամ հեռացվել ճեմարանից: Այս դրությամբ հոգևոր ճեմարանի ուսանողների թիվը ըստ դասարանների հետևյալն է.

Բ լսարան՝ 8 ուսանող.

Ա լսարան՝ 5 ուսանող.

Գ դասարան՝ 3 ուսանող.

Բ դասարան՝ 7 ուսանող.

Ազատ ունկրդներ՝ 3 ուսանող:

Ուսանողներից 13-ը օտարահայտակներ են՝ Լիբանանից, Սիրիայից, Ռումինիայից, ԱՄՆ-ից, իսկ մնացած 13-ը՝ Հայաստանի և հարևան հանրապետությունների զանազան շրջաններից:

Այս տարի չենք ունեցել Գ լսարան և Ա դասարան:

1976—1977 ուս. տարվա շրջանավարտ ուսանողներից տ. Թադևոս քնն. Ավագյանը, Սորին սրկ. Մանդալյանը, Կիրակոս սրկ. Հովհաննիսյանը, Բյուզանդ սրկ. Գալաշյանը, Դերենիկ սրկ. Սալանը ապրիլի 13-ին հաջողությամբ պաշտպանեցին իրենց դիպլոմային աշխատանքները և ստացան ավարտական վկայականներ:

Ուրախությամբ պետք է նշել, որ շրջանավարտներից Կիրակոս սրկ. Հովհաննիսյանը, Սորին սրկ. Մանդալյանը ա/թ. մայիսի 14-ին, Հոգեգալստյան տոնի օրը, կուսակրոն քահանաներ ձեռնադրվեցին՝ անվանվելով տ. Կոմիտաս արեղա և տ. Ամենոս արեղա: Ապրիլի 16-ին Միսակ սրկ. Մարգարյանը ձեռնադրվել է ամուսնացյալ քահանա՝ տ. Մանուկ անունով:

Հոգևոր ճեմարանի տեսչական և դասախոսական կազմի մեջ տեղի ունեցան մի քանի փոփոխություններ: Տ. Ավագ արեղա Ասատրյանը ԱՄՆ տեղափոխվելու կապակցությամբ ազատվել է ուսուցչական պարտականությունից: Փոխտեսչի պաշտոնից ազատվեց տ. Անանիա վրդ. Արաբաշյանը՝ «Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունում պատասխանատու քարտուղար աշխատանքի անցնելու կապակցությամբ:

Վերակացուի պաշտոնից ազատվեց նաև Հենրի Բալյանը և նշանակվեց հոգևոր ճեմարանի գրադարանավար:

1977—1978 ուսումնական տարվա դասախոսական կազմը հետևյալն է.

Ն. Ս. Օմություն Տ. Տ. Վազգեն Ա կաթողիկոս Ամենայն Հայոց, տ. Անանիա վրդ. Արաբաշյան, տ. Կոմիտաս արեղա Հովհաննիսյան, տ. Հովհաննես ալվագ քնն. Մարություն, տ. Արտակ քնն. Սիմոնյան, Միքայել սրկ. Չկյան, Ստեփան սրկ. Չակալյան, Արթուր Հատիտյան, Պարզև Ծանրազյան, Խորեն Մելիսանեջյան, Սիմոն Կրկյաշարյան, Բարսեղ Թաշյան, Արամ Սահակյան, Երվանդ մկրտչյան, Խաչատուր Ներսեսյան, Հայկ Ֆրունջյան, Ռուբեն Կարապետյան, Թադևոս Ասմարյան:

Հոգևոր ճեմարանի տեսչական կազմը հետևյալն է.

Տ. Հովհաննես ալվագ քնն. Մարություն՝ տեսուչ.

Տ. Արտակ քնն. Սիմոնյան՝ ալվագ վերակացու.

Տ. Մանուկ քնն. Մարգարյան՝ վերակացու.

Վարդավառ Սիմոնյան՝ վերակացու.

Բարսեղ Թաշյան՝ հաշվապահ-քարտուղար.

Հենրի Բալյան՝ գրադարանավար:

Հոգևոր ճեմարանի բժիշկն է Հրաչիկ Մանուկյանը:

Այս տարի ճեմարանի հարկի տակ տեղի են ունեցել հետևյալ հանդիպումները, հանդիսություններն ու զեկուցումները.

ա) Հանդիպում Դեկտեմբերի արքեպիսկոպոս դոկտ. Ֆրեդերիկ Դոնադ Կոզանի հետ. 1977 թ. սեպտեմբերի 30-ին.

բ) Հանդիպում Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի «Հավատո և կարգի» հանձնաժողովի տնօրեն դոկտ. Լուկաս Ֆիշերի հետ. 1977 թ. հոկտեմբերի 19-ին.

գ) Սկսվելով ջուջադրություն Հայաստանի տեսարժան վայրերի. 1977 թ. նոյեմբերի 25-ին.

դ) Բանախոսություն՝ նվիրված Եղիշե Չարենցի ծննդյան 80-ամյակին: Բանախոսեց հոգևոր ճեմարանի դասախոս Արամ Սահակյանը.

ե) Նոր տարվա տոնակատարություն.

զ) Վարդանանց տոնակատարություն. զեկուցող՝ տ. Անանիա վրդ. Արաբաշյան.

է) Դիպլոմային աշխատանքների պաշտպանություն. 1978 թ. ապրիլի 13-ին:

Այս տարի ուսանողները եռօրյա ձմեռային արշավի են մեկնել Ծաղկաձոր և միօրյա պտույտի՝ ա. Գեղարդ վանք: Իսկ հունիսի 12—15-ը հոգևոր ճեմարանի ուսանողությունը և դասախոսական կազմը մեկնելու են Տաթև 4-օրյա պտույտի:

Ուսանողները հաճախ զննեցել են կինո, թատրոն, երաժշտական ներկայացումներ: Արտադասարանական աշխատանքների շարքում ուշադրություն է դարձվել ուսանողների ֆիզիկական կոփավածության վրա: Նրանք հաճախ կազմակերպել են թենիսի, բասկետբոլի և ֆուտբոլի մրցումներ:

Ա. Ստեփանոսի տոնին Բ և Գ դասարանների ուսանողները ստացան դպրության աստիճան, իսկ 1978 թ. մայիսի 26-ին ուրաակրության աստիճան ստացան Ա լսարանի ուսանողներ Վարդգես Ավագյանը, Ստեփան Դավթյանը, Բորիս Մալյանը և Հայկ Չիլիկցարյանը, իսկ հաջորդ օրը, մայիսի 27-ին, ա. Լուսավորչի «Էլն ի վիրապեն» տոնին, տ. Հուսիկ Եպիսկոպոս Սահարյանի ձեռամբ սարկավագ ձեռնադրվեցին Բ լսարանի 8 ուսանողներ՝ Վաչագան Ավետիքյան, Խաչիկ Խարազյան, Հովհաննես Ղազարյան, Արա Շլուկյան, Հովսեփ Պարզյան, Վահրամ Տերտերյան, Հրաչ Օղլուգյան և Խաչիկ Մարտիրոսյան:

Շնորհակալության խոսք ունենք նաև Մայր Աթոռի միաբանությանը, պաշտոնությանը, բարերարներին և բոլոր նրանց, որոնք սատար հանդիսացան մեր մանկավարժական դժվարին աշխատանքներին:

Վերջացնելուց առաջ պիտի խնդրեի տեսչության և դասախոսական կազմի անունից մեր շնորհակալական խոսքերը և աջահամբույրները փոխանցել ազգիս Հայոց Վեհափառ Հայրապետին, Որը Իր գահակալության 23 տարիների ընթացքում սիրեց ճեմարանը և դեկավարեց անձամբ մեր գործերը՝ դառնալով ճեմարանի Ուսուցչապետը և հոգատար Հայրը: Մաղթում ենք Նրան քաջառողջություն, բեղմնավոր գործունեություն և Իր առաքելության մեջ նորանոր հաջողություններ և երկար ու երկար արևոտ տարիներ:

Այժմ թույլ տվեք ներկայացնել այս տարվա առաջադեմ ուսանողների անունները՝ ստանալու համար նվեր-գրքերը.

Բ լսարան.—9,2 միջինով առաջինն է հանդիսանում Հրաչ արկ. Օղյուզյանը.

9,01 միջինով երկրորդն է հանդիսանում Վահրամ արկ. Տերտերյանը:

Ա լսարան.—9,03 միջինով առաջինն է հանդիսանում Հայկ Զիլինգարյանը.

8,65 միջինով երկրորդն է հանդիսանում Նշան Քերեմիջյանը:

Գ դասարան.—8,25 միջինով առաջինն է հանդիսանում Ստեփան Կարապետյանը.

8,15 միջինով երկրորդն է հանդիսանում Կարեն Փանոսյանը:

Բ դասարան.—9,00 միջինով առաջինն է հանդիսանում Պետրոս Ասողյանը.

8,4 և 8,32 միջինով երկրորդն են հանդիսանում Թորոս Մելենգիջյանը և Արա Դաքեայանը:

Օրինակելի վարքի համար տեսչությունը պարգևատրում է երկու ուսանողների՝ Բ լսարանից Հովհաննես արկ. Ղազարյանին և Ա լսարանից Նշան Քերեմիջյանին:

Վերաքննելի են 3 ուսանողներ:

Դասարանը կրկնում է մեկ ուսանողը:

Ջեկուցման ավարտին տեսուչը հարական ջերմ սիրով խրատական խոսեց ուսանողությանը և մաղթեց, որ նրանք ուր էլ որ լինեն, բարձր պահեն ճեմարանականի պատիվը և բարի հանգստից հետո վերադառնան արձակուրդներից, վերանորոգված ուժերով շարունակելու իրենց ուսումնառությունը հոգևոր ճեմարանի հարկի տակ:

Այնուհետև տեսուչ հայրը հրավիրեց հանդիսությունը նախագահող տ. Հուսիկ եպս. Սանթրոյանին, որ հանուն Վեհափառ Հայրապետի օրհնի ճեմարանի հարկի տակ կատարվող ուսումնա-դաստիարակչական աշխատանքները և խանդավառ խրատականով փակի ուսումնական տարին: Սրբազան հայրը գեղեցիկ և խանդավառ խրատականով ոգևորեց ուսանողությանն ու նրանց նորանոր հաջողություններ մաղթեց, արձակուրդային օրերից կազդուրված վերադառնալով շարունակել իրենց աշխատանքները հոգևոր ճեմարանի հարկի տակ, որպես հարազատ զավակները Մայր Աթոռ ս. Էջմիածնի:

Ամավերջի հանդեսը ավարտվեց սրբազանի «Պահպանիչ»-ով և խմբովին երգված Տերունական աղոթքով:

ՎԱԶԱԳԱՆ ՍՐԿ. ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

